

Project “De impact van COVID-19 op de kankerzorg”

23 december 2021 | Sabine Siesling / Jolanda van Hoeve | ZonMw Projectnr: 10430022010014

Werkpakket 1: De gevolgen van de maatregelen voor mensen met symptomen van kanker

Een voorlopige analyse van de intervallen van het diagnostisch traject laat zien dat met name het huisarts-interval (eerste presentatie aan huisarts tot verwijzing) tijdens de eerste COVID golf is verlengd voor darmkanker (van 5 naar 42 dagen) en longkanker (van 15 naar 44 dagen).

Op basis van vragenlijsten voor huisartsen blijkt dat alle stappen in het diagnostische proces langer zijn geworden, waaronder: 1) de presentatie door de patiënt aan huisarts tijdens de eerste golf (volgens 88% van de huisartsen verlengd) met als voornaamste redenen dat de patiënt de huisarts niet wil belasten en de angst voor COVID in de huisartspraktijk, 2) de herkenning tijdens het spreekuur (volgens 52% verlengd) met name door de focus op COVID door de patiënt en gezien risicoherkenning moeilijker is door suboptimale communicatie en onderzoek en 3) de verwijzing bij verdenking (volgens 68% verlengd) door langere wachttijden voor onderzoek en consultatie en angst voor besmetting in ziekenhuis bij patiënten.

Figuur 1 – Percentage waarbij vertraging optrad volgens huisartsen in (1) tijd tot 1ste contact met huisarts, (2) tijd tot verwijzing, (3) tijd verwijzing tot ziekenhuis bezoek

Werkpakket 2: De gevolgen van de maatregelen voor mensen die gediagnosticeerd zijn met of behandeld worden voor kanker tijdens de COVID-19 uitbraak

Analyses zijn afgerond ten aanzien van onder andere de impact van COVID-19 op de prostaat kanker zorg.

Resultaten prostaat kankerzorg: Uit de analyse van de impact van COVID-19 op de prostaat kankerzorg is een gemiddelde daling van 17% (580 cases) geobserveerd in de eerste COVID golf. Deze daling was het meest zichtbaar voor patiënten van 80 jaar of ouder en patiënten met een laag risico. Vanaf mei 2020 stegen de aantallen diagnoses en aan het eind van 2020 waren de aantallen diagnoses hersteld maar bleven 5% lager in vergelijking met 2018-2019.

Output en activiteiten:

- Twee poster presentaties over de impact van COVID-19 op de darmkankerzorg en op huidkankerzorg (niet melanoom) zijn gegeven tijdens het [European Network of Cancer Registries congres op 12-14 oktober 2021](#).
- Een manuscript over de impact van COVID-19 op de darmkankerzorg is geaccepteerd voor publicatie in European Journal of Cancer.
- Een presentatie over de impact van COVID-19 op de borstkankerzorg is gegeven tijdens het [San Antonio Breast Cancer Symposium op 7-10 december 2021](#). Naar aanleiding daarvan is een [podcast](#) voor oncologie.nu gemaakt.
- Zowel voor longtumoren als voor slokdarm- en maagtumoren worden analyses uitgevoerd.
- Meer dan twee derde van de ziekenhuizen heeft aangegeven deel te willen nemen aan het onderzoek en toestemming gegeven voor een koppeling van data van de Nederlandse Kanker Registratie (NKR) en Dutch Hospital Data (DHD). De start vindt plaats in januari 2022.
- Een Rapportage Zorggebruik op basis van DHD data over verrichtingen is opgeleverd aan ZonMw.
- Op basis van PALGA data zijn analyses gedaan naar de ratio van maligne en benigne pathologie, een publicatie hierover is in voorbereiding.

Werkpakket 3: Uitvraag patiënten, medisch specialisten, gespecialiseerd verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten

Naar aanleiding van de resultaten van een vervolg uitvraag naar de toepassing van maatregelen in de praktijk en de redenen waarom (respons 161), worden in samenwerking met de OnCOVID!/SONCOS projectgroep interviews gedaan, waarbij de maatregelen betreffende de radiotherapie als eerste worden opgepakt.

Voor meer informatie zie ook: <https://iknl.nl/projecten/de-impact-van-de-covid-19-uitbraak>